

Det talte ord gælder
Tale til samråd onsdag den 5. december 2007 i
Folketingets udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
om spørgsmål B

B Vil ministeren redegøre for situationen på veterinærområdet bl.a. vedrørende velfærdstilsyn, medicinkontrol i besætningerne og krydsoverensstemmelser?

**Besvarelsens
opbygning**

Jeg vil gerne besvare dette samrådsspørgsmål ved først at beskrive fødevareregionernes veterinære opgaver generelt, for så at fokusere på de specifikke tilsynsopgaver, der bliver spurgt til.

Jeg vil dernæst give en status for, hvor langt man er med målopfyldelsen, og hvad der er gjort for at nå så langt som muligt.

Til sidst vil jeg komme med nogle bemærkninger til fremtidsudsigterne for Fødevestyrelsens arbejde på veterinærområdet.

De veterinære opgaver

De 3 fødevareregioners veterinære opgaver varetages af 3 beredskabscentre og 10 kontrolafdelinger. Beredskabscentrene står for det veterinære beredskab, der skal styre og koordinere indsatsen, hvis der er mistanker om eller udbrud af smitsomme husdyrsygdomme. Når der ikke er krisesituationer på dette område, har beredskabscentrene en række overvågningsopgaver indenfor deres område.

Kontrolafdelingerne står for størstedelen af den løbende kontrol.

For det første er der tale om kontrol, som skal gennemføres før dyr omsættes og eksporteres. Disse tilsyn rekvireres af både landmænd og mere specialiserede virksomheder, og det er rekvirenten, som betaler for kontrollen. Eksporten af levende dyr har været stigende i de senere år, så det kan være vanskeligt at kende omfanget af opgaven ved årets start.

For det andet er der kontrollen med krydsoverensstemmelse m.h.t. dyrevelfærd. Det er en ny opgave, som fødevareregionerne fik pr. 1. januar 2007. I praksis har opgaven først kunnet løses fra foråret, da det var fra det tidspunkt, regelgrundlaget for denne kontrol kom på plads.

For det tredje udføres også øvrig kontrol med dyrevelfærd i besætningerne, baseret på, at 5% af landets besætninger skal besøges årligt med uanmeldte besøg.

For det fjerde gennemføres stikprøvebaseret indladningskontrol med dyretransporter, og for det femte udføres tilsyn med medicinansværelsen i besætninger.

Til sidst skal det også med, at Fødevarestyrelsen både har et medicinrejsehold og et dyrevelfærdsrejsehold, der udfører specielle opgaver indenfor deres områder.

Opgaverne, der spørges til og Fødevarestyrelsens resultatkontrakt

De opgaver, som udvalget spørger til, er omfattet af Fødevarestyrelsens resultatkontrakt for 2007.

For dyrevelfærd siger resultatkontrakten, at der i 2007 skal gennemføres ca. 2.600 tilsyn. Det omfatter den nævnte 5% kontrol, og kontrol med baggrund i lov om hold af dyr, samt indladningskontrol ved dyretransporter.

For kontrol med medicinanvendelse i besætninger siger resultatkontrakten, at der skal gennemføres ca. 200 tilsyn.

For krydsoverensstemmelse skal der gennemføres lidt over 400 tilsyn.

Fødevarestyrelsens opfølgninger på tilsynsaktiviteten

Fødevarestyrelsens ledelse følger udviklingen i, hvor mange af resultatkontraktens tilsyn, der gennemføres. På veterinærområdet har man i 2007 gjort dette op hvert kvartal, hvilket også rapporteres til ministeriet i en kvartalsrapport.

I løbet 3. kvartal 2007 blev det klart for Fødevarestyrelsens ledelse, at det – på grund af en række forhold, som jeg vil vende tilbage til - ville blive svært at nå disse mål for tilsynsaktiviteten ved årets afslutning.

Status for tilsynene efter 3. kvartal

Status for tilsyn med dyrevelfærd, medicinkontrol i besætninger og krydsoverensstemmelse var ved udgangen af 3. kvartal, at der i runde tal var nået ca. 50% af tilsynene indenfor hver af de 3 områder. Det vil sige, at man efter 75% af året var gået, havde nået 50% af opgaven på disse områder.

Årsagen til manglende målopfyldelse

Fødevarestyrelsen har oplyst, at der især er 2 årsager til, at man er kommet bagud.

For det første har omfanget af den rekvirerede kontrol til handel og eksport af dyr vist sig at blive væsentlig større, end man havde forventet ved starten af 2007, og som man derfor havde lagt budget og bemandingsplan efter. De fleste af disse opgaver er ganske vist gebyrfinansierede, men man skal også have bemanding til at løse opgaven, og det har ikke været muligt at skaffe medarbejdere i samme tempo som stigningen i rekvirerede opgaver.

For det andet har den nye opgave med krydsoverensstemmelse vist sig at være meget mere ressourcekrævende end først antaget. Fødevarestyrelsen er i øjeblikket i gang med at kortlægge præcist, hvad krydsoverensstemmelsesarbejdet i alt har kostet styrelsen i 2007, men skønnet er, at opgaven har medført en ekstra belastning på flere millioner kroner.

Fødevarestyrelsens første handlingsplan

Hvad har styrelsen så gjort ved problemet?

Da det i 3. kvartal stod klart for styrelsens ledelse, at der var et efterslæb, blev der omgående iværksat en handlingsplan, som lå klar den 11. oktober. Handlingsplanen indeholder 3 hovedelementer.

For det første er der indført over- og merarbejde og lignende, hvor det er muligt.

For det andet skete der en udskydelse af nogle opgaver hos beredskabscentrene, medicinrejseholdet og dyrevelfærdsrejseholdet, så der på kort sigt kunne frigøres ressourcer til tilsynsaktiviteten.

Dette skete selvfølgelig inden for rammerne af, hvad Fødevarestyrelsens ledelse har fundet fagligt forsvarligt i forhold til disse enheders kerneopgaver, der således ikke er blevet aflyst.

For det tredje udarbejdede Fødevarestyrelsens ledelse en klar prioritering af tilsynsopgaverne. Denne gik ud på, at så længe, at der ikke var udbrud af smitsomme husdyrsygdomme, så var 1.prioriteten løsningen af rekvirerede opgaver fra erhvervet, 2.prioriteten var løsning af krydsoverensstemmelsesopgaven, 3.prioriteten var tilsyn med medicin i besætninger, og 4.prioriteten var tilsynsbesøgene for dyrevelfærd.

Prioriteringen var fastlagt sådan, at erhvervets løbende eksport overhovedet kunne gennemføres, at landbrugsstøtten fra EU sikredes, og så fødevarerikkerheden ikke blev forringet.

Ud fra denne prioritering viste en prognose, at det eneste af disse områder, hvor man ikke ville nå målene, ville blive tilsynene med dyrevelfærd. Her ville man ved årets afslutning mangle ca. 400 besøg svarende til en målopfyldelse på ca. 85 pct.

Fødevarerstyrelsens anden handlingsplan

Imidlertid fandt min forgænger, familie- og forbrugerministeren, ikke denne målopfyldelse acceptabel. Derfor fik Fødevarerstyrelsen i november tilført 2,6 mill. kr. fra Familie- og Forbrugerministeriets centrale pulje til at skaffe hjælp udefra til den resterende tilsynsopgave, så også alle velfærdsbesøg kunne blive nået.

Fødevarerstyrelsen vil først og fremmest bruge disse midler til at honorere ca. 12 erfarne, danske primært privatpraktiserende dyrlæger til at gennemføre de ekstra besøg.

For at sikre, at kvaliteten af tilsynene udført af de eksterne dyrlæger vil være tilfredsstillende, har Fødevarerstyrelsen gennemført et kursusforløb, og sikret sidemandsoplæring på besætningsbesøg med erfarne dyrlæger fra Fødevarerstyrelsen. Der er desuden ingen af de eksterne dyrlæger, der kommer til at gennemføre velfærdskontrol i de samme besætninger, som

de pågældende dyrlæger normalt praktiserer for.

Fødevarestyrelsen finder, at kvaliteten af kontrollen udført af de eksterne dyrlæger er forsvarelig, om end naturligvis ikke af samme kvalitet som den kontrol der udføres af styrelsens erfarne personale.

Den nuværende status

Og det er her, vi står i dag.

Fødevarestyrelsen har med den interne prioritering fra oktober, og de ekstra midler fra november, tilrettelagt opgaven med tilsyn med dyrevelfærd, medicin i besætninger og kryds-overensstemmelse sådan, at styrelsens ledelse nu forventer, at alle tilsyn vil blive nået ved udgangen af året.

Afrunding - den igangværende veterinærundersøgelse

Afslutningsvis vil jeg gerne komme med tre bemærkninger.

For det første skal jeg gøre opmærksom på, at jeg i det nye år ønsker at følge dette område tæt og være velorienteret om, hvorvidt Fødevarestyrelsen får udført de tilsyn, som de skal. Og jeg vil selvfølgelig sørge for, at udvalget er ordentligt orienteret.

For det andet vil jeg gerne understrege, at Fødevarestyrelsen har erkendt, at overvågningen af kontrollens fremdrift har vist sig at være

utilstrækkelig i denne sag. Men Fødevarestyrelsen har oplyst, at man fra 2008 vil iværksætte initiativer til at følge resultaterne månedligt, så man kan gribe hurtigere ind, hvis resultaterne udebliver eller forsinkes.

For det tredje skal jeg gøre opmærksom på, at der i øjeblikket, som aftalt med udvalget i sommer, er ved at blive færdiggjort en samlet rapport om Fødevarestyrelsens indsats på veterinærområdet. Dette arbejde blev igangsat i forsommeren 2007. I en arbejdsgruppe med repræsentation af både brancheorganisationer, dyreværnsorganisationer samt øvrige, relevante myndigheder er Fødevarestyrelsen i fuld gang med at analysere de fremtidige muligheder og behov på hele veterinærområdet. Her gælder det altså ikke bare om, hvordan man løser de eksisterende opgaver mere hensigtsmæssigt, men også om hvordan man kan etablere bedre systemer til at forbedre dyrevelfærd og sundheden i alle besætninger.

Denne rapport vil foreligge til januar 2008, hvorefter jeg hurtigt tager initiativ til en drøftelse med Folketingets partier om ønsker til mit ministeriums fremtidige arbejde på veterinærområdet.